

اثر استفاده از کفش چابکی بر کینتیک دویدن در افراد با زانوی پرانتری قبل و بعد از پروتکل خستگی

امیرعلی جعفرنژاد گرو^۱، میترا زیوری کبیر^۲

تاریخ دریافت ۱۴۰۱/۰۸/۲۴ تاریخ پذیرش ۱۴۰۲/۰۱/۱۹

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: زانوی پرانتری یکی از رایج‌ترین آسیب‌های اندام تحتانی است که این عارضه به‌وسیله‌ی ایجاد گشتاور داخلی بر روی مچ پا و مفصل پا، بر کنترل وضعیت اثر می‌گذارد. عارضه زانوی پرانتری با تغییر بیومکانیک اندام تحتانی در طی راه رفتن و دویدن همراه است. هدف از پژوهش حاضر بررسی اثر استفاده از کفش چابکی بر کینتیک دویدن در افراد با زانوی پرانتری قبل و بعد از پروتکل خستگی بود.

مواد و روش کار: این تحقیق از نوع موردی-شاهد بود. در این مطالعه ۱۴ نفر مرد دارای زانوی پرانتری و ۱۵ فرد سالم در دامنه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال در این پژوهش شرکت نمودند. با استفاده از صفحه نیرو برتک، نیروهای عکس‌العمل زمین هنگام دویدن قبل و بعد پروتکل خستگی اندازه‌گیری شد. نرمال بودن توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون شاپیروویلیک مورد تأیید قرار گرفت. از آزمون واریانس دوسویه با اندازه‌های تکراری جهت مقایسه داده‌ها و تمام تحلیل‌ها در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ و با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵ انجام پذیرفت.

یافته‌ها: در هر دو گروه، مقادیر fx_{to} طی پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون بود ($p=0/000$). همچنین مقادیر fy_{hc} در پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون بود ($p=0/000$). علاوه بر مقادیر fy_{po} در پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون بود ($p=0/000$).

بحث و نتیجه‌گیری: به‌طور کلی، مکانیک دویدن در افراد دارای زانوی پرانتری در مقایسه با افراد سالم قبل و بعد از پروتکل خستگی هنگام استفاده از کفش چابکی مشابه بود.

کلیدواژه‌ها: کفش چابکی، پروتکل خستگی، زانوی پرانتری، کینتیک، دویدن

مجله مطالعات علوم پزشکی، دوره سی و سوم، شماره یازدهم، ص ۷۶۷-۷۶۰، بهمن ۱۴۰۱

آدرس مکاتبه: دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران. تلفن ثابت: ۰۴۵۳۱۵۰۵۶۴۹، دورنگار: ۰۴۵۳۱۵۰۵۶۴۹

Email: amiralijafarnezhad@gmail.com

مقدمه

اندام تحتانی به‌واسطه نقش برجسته‌ای که در تحمل وزن، جذب و تعدیل فشارها و ضربات واردشده در هنگام فعالیت‌های دینامیکی چون راه رفتن، و دویدن بر عهده دارد، از اهمیت ویژه‌ای در بین تحقیقات برخوردار است. از آنجاکه پا محل تقابل بدن با زمین است، انحرافات ساختاری به‌ویژه زانو احتمال بروز آسیب در ورزشکاران را افزایش داده و ممکن است مانعی برای شرکت افراد در فعالیت‌های ورزشی گردد (۶).

خستگی، عامل بروز آسیب‌ها طی دویدن است (۷). خستگی معمولاً به عدم توانایی ورزشکار در حفظ شدت و پایداری معین ورزش مربوطه است. خستگی یکی از محدودیت‌های افراد دارای ناهنجاری زانوی پرانتری است که باعث کاهش کارایی افراد می‌شود (۸). درک بیومکانیکی ارتباط عملکرد اندام تحتانی طی دویدن و

دویدن یک فعالیت ورزشی رایج است. دویدن در طی سال‌های اخیر، مقبولیت زیادی در سراسر دنیا برای خود پیدا نموده و متقابلاً مطالعات مربوط به مکانیک دویدن نیز افزایش یافته است (۱، ۲). دویدن در مدت‌زمان طولانی با توجه به تکرارهای پی‌درپی انجام‌گرفته، مفاصل مختلف اندام تحتانی را در معرض نیروهای داخلی و خارجی مکرر قرار می‌دهد که این نیروها همواره با آسیب‌های ناشی از دویدن همراه است (۳). طبق پژوهش‌های گذشته تقریباً ۵۰ درصد دوندگان سالانه دچار آسیب می‌شوند (۴). بیشترین آسیب‌های مرتبط با دویدن در اثر آسیب‌دیدگی بیش‌ازحد زانو، مچ پا و ساق پا است که میزان بروز آن‌ها به ترتیب حدود ۵۱، ۳۹ و ۳۲ درصد گزارش شده است (۵).

^۱ دانشیار بیومکانیک ورزشی، گروه بیومکانیک ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد، گروه بیومکانیک ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

حاضر بررسی اثر کفش چابکی بر کینتیک دویدن افراد با زانوی پرانتری قبل و بعد از پروتکل خستگی است.

مواد و روش کار

نوع این تحقیق موردی- شاهد است. جامعه آماری این تحقیق، مجموع دانشجویان مرد دانشگاه محقق اردبیلی بود که در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ در این دانشگاه مشغول به تحصیل بودند. به صورت دسترس از این جامعه ۱۴ نفر مرد فعال در گروه زانوی پرانتری (با میانگین سن، قد و وزن به ترتیب برابر، $21/57 \pm 2/34$ سال، $176/78 \pm 5/38$ سانتی متر و $67/35 \pm 4/25$ کیلوگرم) و ۱۵ نفر مرد فعال در گروه سالم (با میانگین سن، قد و وزن به ترتیب برابر $23/20 \pm 1/78$ سال، $177/40 \pm 5/93$ سانتی متر و $69/06 \pm 8/84$ کیلوگرم) انتخاب شدند (جدول ۱). روش تعیین حجم نمونه آماری به وسیله نرم افزار Gx Power 1.3 انجام شد که نشان داد تعداد نمونه برای دستیابی به توان آماری ۰/۸ در اندازه اثر برابر با سطح آلفای ۰/۰۵، ۲۸ نفر است. هر یک از آزمودنی‌های تحقیق که بر اساس معیارهای ورود که مهم‌ترین آن‌ها تکمیل فرم رضایت فردی، عدم اختلاف در اندام‌های تحتانی و هم‌چنین عدم سابقه ابتلا به آسیب‌های اسکلتی عضلانی، عدم سابقه جراحی در اندام تحتانی، عدم سابقه شکستگی اندام تحتانی در یک سال گذشته و عدم سابقه گزارش درد در ۶ ماه گذشته خصوصاً در ناحیه اندام تحتانی، فاصله‌ی اپی کندیل‌های داخلی زانو بیش از ۴/۵ سانتی متر، دامنه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال به محیط آزمایشگاه دعوت شدند. هر یک از آزمودنی‌ها بر اساس معیارهای خروج عبارت‌اند بودند از داشتن مشکلات عصبی عضلانی، سابقه‌ی جراحی در اندام تحتانی و تنه، بروز هرگونه مشکل اسکلتی عضلانی، نداشتن تمایل فرد به ادامه همکاری در هر قسمت از اجرای پژوهش.

روش آزمون:

تشخیص پرانتری بودن با استفاده از کولیس صنعتی تغییر شکل یافته با دقت ۰/۱ میلی‌متر ارزیابی اولیه از زانو به عمل آمد. پیش از انجام هرگونه اندازه‌گیری، رضایت آزمودنی‌ها برای شرکت در تحقیق و اطلاعات شخصی آن‌ها شامل: وزن، سن، سابقه ورزشی، تعداد جلسات ورزشی در هفته و ... جمع‌آوری شد. جهت انجام طرح پژوهش، نامه تأییدیه از کمیته اخلاق در مطالعات پزشکی اردبیل با کد IR.ARUMS.REC.1397.135 مورد تأیید قرار گرفت. همچنین طرح پژوهش حاضر در سامانه ثبت کارآزمایی بالینی ایران با شماره IRCT20170806035517N3 ثبت گردید. چنانچه فاصله بین دو اپی کندیل داخلی زانو در حالت ایستاده، درحالی که فرد بدون هیچ‌گونه فشاری دو قوزک داخلی پا را به هم

شرایط خستگی برای جلوگیری و درمان آسیب‌های اندام تحتانی نقش اساسی دارد. خستگی حالت بیومکانیکی دویدن را در ۱۵ دقیقه تغییر می‌دهد (۹). علاوه بر این، خستگی به‌گونه‌ای بر عملکرد عضلانی تأثیرگذار بوده که موجب تغییر در هماهنگی حرکتی (۱۰)، دقت کنترل حرکتی (۱۱)، زمان عکس‌العمل عضلانی (۱۲) و قابلیت حس عمقی مفصلی شده است (۱۳). محققین گزارش کرده‌اند که هرگونه تغییر در عملکرد عضلانی متأثر از خستگی، ممکن است توانایی عضلات را در محافظت از بدن در برابر آسیب به خطر بی اندازد (۱۴).

زانوی پرانتری از جمله دفورمیتی‌های شایع اندام تحتانی در صفحه فرونتال است که در آن کوندیل‌های داخلی استخوان فمور از یکدیگر دور می‌شوند. محور مکانیکی زانو و خط جاذبه در حالت نرمال از مرکز مفصل زانو یعنی از تورکل بین کوندیل تیبیا می‌گذرد و در حالت ایستاده روی دو پا نیروی وزن به صورت مساوی بین بخش‌های داخلی و خارجی زانو تقسیم می‌شود (۱۵). در اختلال زانو پرانتری، تغییر جهت نیروهای اعمالی به زانو باعث می‌شود که خط ثقل به قسمت داخلی زانو منتقل شود (۱۶). تغییرات کینماتیکی شامل افزایش زاویه ابداکشن زانو، اورژن مسج پا (۱۷)، و افزایش اوج زاویه چرخش داخلی زانو است (۱۸). Stief و همکاران نشان دادند که در صفحه فرونتال حداکثر گشتاورهای نزدیک‌کننده زانو در مراحل میانی استقرار و پایانی استقرار راه رفتن در گروه دارای زانوی پرانتری در مقایسه با افراد طبیعی بیشتر است، این افزایش میزان گشتاور نزدیک‌کننده در افراد مبتلا به زانوی پرانتری می‌تواند عاملی در تخریب بافت‌های داخلی مفصل زانو، استئوآرتریت زانو و درد مفصلی باشد (۱۹). وجود نیروهای عکس‌العمل زمین، موقعیت تشریحی، آسیب‌های قبلی، مکانیک راه رفتن ضعیف، سطح و خطاهای آموزشی همگی باوجود آسیب‌های شدید مرتبط می‌باشند (۲۲-۲۰). به همین دلیل پیدا نمودن شیوه‌هایی جهت کاهش این آسیب‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. از روش‌های درمان این عارضه می‌توان به تمرینات اصلاحی، استفاده از کفش، تیپینگ، بریس و جراحی اشاره نمود که جراحی معمولاً در صورت ناهنجاری شدید استفاده می‌شود (۲۳). در تلاش برای کاهش آسیب‌های مربوط به دویدن، کفش‌های دویدن به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که دارای قابلیت افزایش انعطاف‌پذیری و بهبود جذب شوک برای مقابله با مقادیر نیروی واکنش زمین با دامنه بالا بوده و همچنین ثبات حرکت را بهبود می‌بخشد تا آسیب‌های احتمالی را پیشگیری نمایند. تحقیقات محدودی وجود دارد که تغییرات در اندام تحتانی را طی استفاده از کفش‌ها مورد بررسی قرار داده‌اند. تا به امروز اثر استفاده از کفش‌های چابکی در افراد دارای زانو پرانتری به لحاظ علمی مورد بررسی قرار نگرفته است. بنابراین، هدف از پژوهش

چسبانده بود، بیش از ۴/۵ سانتی متر باشد به عنوان ناهنجاری زانوی پرنانتری در نظر گرفته شد (۲۴).

شرکت کنندگان یک جلسه در آزمایشگاه بیومکانیک دانشگاه محقق اردبیلی حضور یافتند. طی آزمون آزمودنی با کفش چابکی قبل و بعد از خستگی کوشش‌های دویدن خود را اجرا نمودند. ترتیب کوشش‌های دویدن با هر کفش به صورت تصادفی بود. طی کوشش‌های دویدن مقادیر فعالیت الکتریکی عضلات و نیروی عکس‌العمل زمین ثبت شد. از دستگاه تخته نیروی برتک ساخت کشور آمریکا جهت ثبت نیروهای عکس‌العمل زمین استفاده شد.

نرخ نمونه برداری صفحه نیرو برابر ۱۰۰۰ هرتز بود. ابتدا آزمودنی‌ها پنج دقیقه تمرینات گرم کردن را جهت آشنایی با محیط آزمایشگاه و اجرای حرکت صحیح دویدن پاشنه-پنجه اجرا کردند. سه کوشش دویدن پاشنه-پنجه جهت آشنایی آزمودنی با حرکت اجرا شد و در ادامه از آزمودنی خواسته شده تا سه مرتبه با کفش کنترل و سه مرتبه با کفش چابکی تکلیف دویدن را انجام دهند. بین هر کوشش دو دقیقه استراحت به افراد داده می‌شد.

نحوه اجرای پروتکل خستگی به این صورت بود که فرد بروی تردمیل بدون وجود شیب شروع به دویدن می‌نمود، درحالی که ضربان قلب فرد با دستگاه پولاز به صورت مداوم ثبت می‌شد. آزمودنی‌ها این تست را با سرعت شش کیلومتر بر ساعت شروع

می‌نمودند و سرعت تردمیل بعد از هر دو دقیقه به اندازه ۱ کیلومتر بر ساعت افزایش پیدا می‌کرد. شدت خستگی با استفاده از مقیاس بورگ ۱۵ امتیازی (۶ تا ۲۱) ثبت می‌شد (۲۶). بیشترین ضربان قلب با استفاده از معادله $220 - \text{سن}$ محاسبه گردید. پروتکل خستگی دو دقیقه بعد از زمانی که فرد امتیاز ۱۷ را در مقیاس بورگ کسب می‌نمود یا به ۸۰ درصد ضربان قلب بیشینه خود می‌رسید (۲۵).

برای اندازه‌گیری زاویه Q از گونیامتر یونیورسال با دقت ۱ درجه استفاده شد. زاویه Q در وضعیت طاق باز به وسیله آزمونگر اندازه‌گیری شد. مرکز گونیامتر روی مرکز کشکک، بازوی بلند آن در جهت خار خاصه قدامی- فوقانی و بازوی کوتاه آن در جهت مرکز برجستگی درشت‌نی قرار داده سپس عدد روی گونیا متر ثبت شد (۲۶). این فرآیند بر روی هر فرد سه دفعه تکرار شد و در نهایت میانگین سه دفعه به عنوان زاویه Q آزمودنی ثبت شد.

در این پژوهش اوج نیروی خارجی (F_{xhc})، اوج نیروی داخلی (F_{xto})، اوج نیروی خلفی (F_{yhc})، اوج نیروی قدامی (F_{ypo})، اوج اولیه نیروی عمودی (F_{zhc})، و زمان رسیدن (T) به اوج این نیروها، و مقادیر ایمپالس (Imp) در سه راستا مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

تصویر (۱): کفش چابکی

دویدن با کفش چابکی و استفاده شد. تمام تحلیل‌ها در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ و با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵ انجام پذیرفت. جهت محاسبه اندازه اثر (d) از رابطه زیر استفاده شد.

$$d = \frac{\text{اختلاف میانگین دو شرایط}}{\text{میانگین انحراف معیار دو شرایط}}$$

روش آماری:

نرمال بودن توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون شپیرو-ویلک مورد تأیید قرار گرفت. از آزمون واریانس دوسویه با اندازه‌های تکراری جهت مقایسه داده‌ها طی دو شرایط

جدول (۱): ویژگی‌های دموگرافیک آزمودنی‌های دو گروه زانوی پرنانتری و نرمال

پارامتر	گروه	میانگین	انحراف معیار	P
سن (سال)	زانوی پرنانتری	۲۱/۵۷	±۲/۳۴	۰/۲۹
	زانوی نرمال	۲۳/۲۰	±۱/۷۸	
وزن (کیلوگرم)	زانوی پرنانتری	۶۷/۳۵	±۴/۲۵	۰/۵۰
	زانوی نرمال	۶۹/۰۶	±۸/۸۴	
قد (سانتی‌متر)	زانوی پرنانتری	۱۷۶/۷۸	±۵/۳۸	۰/۶۰
	زانوی نرمال	۱۷۷/۴۰	±۵/۹۳	
شاخص توده بدنی (کیلوگرم بر مجذور متر)	زانوی پرنانتری	۲۳/۸۶	±۲/۹۲	۰/۷۵
	زانوی نرمال	۲۳/۹۳	±۲/۷۷	
فاصله بین دو کندیل داخلی مفصل زانو (سانتی‌متر)	زانوی پرنانتری	۵/۱	±۰/۳۵	۰/۰۱
	زانوی نرمال	۲/۶	±۰/۵	
زاویه Q (درجه)	زانوی پرنانتری	۵/۶	±۱/۸	۰/۰۱
	زانوی نرمال	۱۲/۹	±۱/۹	

اثر عامل خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی بر مقادیر fypo خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی بر مقادیر fypo (p=۰/۰۰۰) به لحاظ آماری معنادار بود. مقایسه جفتی نشان داد که مقادیر fypo طی پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون بود. Fypo اوج نیروی حل دادن است که با سرعت راه رفتن و دویدن مرتبط است. همچنین اثر عامل خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی بر مقادیر Tfxto (p=۰/۰۰۰) به لحاظ آماری معنادار بود. مقایسه جفتی نشان داد که مقادیر Tfxto طی پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون است.

اثر عامل خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی بر مقادیر fxto (p=۰/۰۰۰) معنادار بود. مقایسه جفتی نشان داد که مقادیر fxto طی پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون است. fxto اوج نیروی داخلی زمین است که نشان‌دهنده میزان سوپینیشن حین راه رفتن و دویدن است. بعلاوه، اثر عامل خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی بر مقادیر fyhc (p=۰/۰۰۰) به لحاظ آماری معنادار بود. مقایسه جفتی نشان داد که مقادیر fyhc طی پیش‌آزمون بزرگ‌تر از پس‌آزمون است. Fyhc نیروی ترمز دهنده است. همچنین اثر عامل

جدول (۲): مقادیر نیروهای عکس‌العمل زمین (درصدی از جرم بدن)، زمان رسیدن به اوج نیروها (میلی‌ثانیه)، هنگام استفاده از کفش چابکی در دو گروه

اثر تعاملی و خستگی و گروه	اثر عامل خستگی	اثر عامل گروه	گروه پرنانتری		گروه سالم		متغیر
			پس‌آزمون	پیش‌آزمون	پس‌آزمون	پیش‌آزمون	
۰/۶۳۷	۰/۸۴۷	۰/۴۶۴	۲۰±۲۶۱۸/۱۸	۵۷/۳۹±۳۲/۱۳	۱۱/۱۱±۰۲/۶۸	۵۱/۳۸±۴۸/۹۷	Fxhc
۰/۴۴۲	×۰/۰۰۰	۰/۲۷۱	-۱۴۵/۴۷±۰۴/۱۸	۴/۱۷±۱۴/۵۵	-۱۹۰/۵۸±۷۹/۰۴	-۲/۱۰±۹۰/۱۰	Fxto
۰/۴۱۵	×۰/۰۰۰	۰/۶۸۲	-۳۰/۱۷±۳۰/۵۵	-۳۲/۱۴±۸۷/۶۱	-۳۳/۸±۵۲/۸۱	-۳۷/۱۵±۸۷/۹۲	Fyhc
۰/۷۵۳	×۰/۰۰۰	۰/۳۸۹	۳۴/۱۱±۰۷/۵۶	۳۰/۹±۱۵/۲۷	۳۸/۱۳±۶۲/۶۱	۳۷/۱۴±۸۹/۰۸	Fypo
۰/۰۶۶	۰/۸۲۳	۰/۱۳۷	۱۸۵۶/۳۸۲±۷۵/۰۸	۱۷۳۹/۲۷۲±۱۹/۲۹	۲۰۵۴/۳۴۳±۵۰/۹۹	۱۹۸۴/۲۵۵±۴۵/۸۷	Fzhc
۰/۸۶۸	۰/۴۵۴	۰/۵۹۳	۲۱/۶±۳۳/۱۸	۱۸/۵±۰۸/۳۳	۱۷/۹±۷۹/۴۳	۱۸/۵±۰۸/۳۳	Impfx
۰/۶۹۷	۰/۶۵۳	۰/۲۲۱	۴/۱±۸۹/۰۲	۴/۱±۶۵/۸۲	۴/۰±۱۷/۶۹	۴/۱±۴۷/۱۰۵	Impfy
۰/۸۴۷	۰/۸۲۹	۰/۸۵۰	۲۵۳/۳۱±۴۰/۰۵	۲۴۵/۴۲±۸۱/۰۷	۲۵۱/۵۳±۴۰/۳۱	۲۴۶/۳۰±۳۳/۸۹	Impfz
۰/۰۸۰	۰/۱۱۷	۰/۳۳۱	۷/۵±۹۴/۳۰	۲۱/۸±۱۶/۰۱	۷/۳±۰۰/۷۱	۱۹/۸±۸۷/۶۷	Tfxhc

۰/۷۰۶	×۰/۰۰۰	۰/۵۲۷	۱۷/۴۰±۸۹/۵۵	۲۷۲/۸۹±۳۵/۴۴	۱۳۰/۲۴±۶۰/۶۴	۲۳۱/۱۰۳±۹۸/۳۰	Tfxto
۰/۰۶۵	۰/۰۷۴	۰/۱۶۸	۸۸/۳۱±۴۲/۹۱	۲۴/۲۱±۷۸/۹۳	۸۳/۲۳±۹۶/۵۰	۷۹/۲۴±۶۴/۶۳	Tfyhc
۰/۵۲۸	۰/۶۲۳	۰/۱۵۸	۲۳۲/۲۵±۷۳/۹۱	۲۳۵/۱۹±۴۱/۴۴	۲۲۵/۲۲±۵۸/۵۲	۲۲۱/۲۰±۸۳/۸۴	Tfypo
۰/۴۹۴	۰/۱۲۷	۰/۳۴۱	۱۳۰/۱۴±۸۸/۴۲	۱۳۰/۴۸±۷۶/۵۱	۱۲۱/۲۲±۶۶/۷۹	۱۲۳/۱۶±۳۵/۰۱	Tfzhc
۰/۸۱۵	۰/۸۲۰	۰/۹۳۴	۲۸/۴±۷۵/۸۹	۴۲/۱۰±۳۰/۹۷	۲۸/۴±۱۲/۶۱	۴۳/۱۲±۰۲/۷۸	Tfzmax
۰/۷۵۴	۰/۵۹۹	۰/۹۴۸	-۳/۵±۹۹/۸۶	-۲/۴±۳۶/۰۵	-۳/۲±۶۵/۹۶	-۳/۲±۳۷/۷۹	Tfzmin

× نشان دهنده اختلاف معنی دار در سطح $P \leq 0.05$

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی اثر کفش چابکی بر کینتیک دویدن افراد با زانوی پرانتری قبل و بعد از پروتکل خستگی است. اوج مقادیر نیرو طی تماس پاشنه با زمین در راستای خارجی در افراد زانو پرانتری بیشتر از افراد سالم است. افزایش اوج نیروی خارجی در افراد با زانوی پرانتری می تواند با افزایش چرخش خارجی پا^۱ و در نتیجه افزایش نرخ آسیب مرتبط باشد (۱۷، ۲۷). گزارش شده است که کاهش چرخش خارجی پا با کاهش نرخ آسیب مرتبط است (۱۷). مطالعه ای که بررسی اثر استفاده از کفش دویدن بر مکانیک دویدن در افراد با زانوی پرانتری پرداخته باشد، توسط پژوهشگران مشاهده نشد. به همین دلیل امکان مقایسه مستقیم نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های گذشته میسر نیست. با وجود این، یک مطالعه نشان داده است که کفش های دویدن کنترل حرکتی قابلیت کاهش اورژن زیرفوت را دارا هستند. که می تواند تأیید کننده چرایی کاهش اوج نیروی جانب خارجی باشد (۲۸). با وجود این در پژوهش حاضر مقادیر Fxhc دچار تغییر نگردید. نتایج نشان داد که fxtو طی پیش آزمون بزرگ تر از پس آزمون است. متغیر fxtو نشان دهنده میزان نیروی عکس العمل زمین در راستای داخلی است و افزایش آن با افزایش سوپینیشن پا مرتبط است با توجه به این که هنگام استفاده از کفش چابکی بعد از خستگی میزان این متغیر دچار کاهش شده است، بنابراین مقادیر سوپینیشن پا احتمالاً دچار کاهش خواهد شد که این امر می تواند منجر به ضعف عملکرد مفصل مچ پا طی فاز هل دادن شود. اثر عامل خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی نشان داد که مقادیر fyhc طی پیش آزمون بزرگ تر از پس آزمون است.

همچنین اثر عامل خستگی در هنگام استفاده از کفش چابکی نشان داد که مقادیر Tfxto طی پیش آزمون پس آزمون بزرگ تر است. بیان شده که گشتاور آزاد نسبت به نیروی عمودی عکس العمل زمین وابستگی بیشتری به تغییر شکل پیچشی درشت نی طی

دویدن و راه رفتن دارد (۲۹). با وجود این، در پژوهش حاضر مقادیر این متغیر مورد بررسی قرار نگرفت. یک مطالعه اخیر، عدم تغییر در مقادیر گشتاور آزاد را در نتیجه استفاده طولانی از کفش در زنان دارای زانوی پرانتری گزارش نموده است (۳۰). در افراد مبتلا به زانوی پرانتری، چرخش داخلی غیرطبیعی زانو و گشتاورهای چرخش خارجی مفصل ران در طول راه رفتن و دویدن تشخیص داده شد که ممکن است خطر بروز صدمات زانو را افزایش دهد (۱۹). پژوهش حاضر دارای محدودیت هایی بود که از آن جمله می توان به عدم وجود جنسیت مؤنث در نمونه آماری و عدم ثبت فعالیت الکترومایوگرافی عضلات و هم چنین می توان به بزرگ نبودن جامعه آماری اشاره نمود. پیشنهاد می شود پژوهش حاضر در هر دو جنس در مطالعات آینده انجام شود.

به طور کلی نتایج پژوهش حاضر نشان داد که در هر دو گروه قبل و بعد از خستگی در مقایسه با پیش از خستگی میزان اوج مؤلفه های نیروی عکس العمل زمین در راستای خارجی دچار کاهش می شود. پیشنهادها برای پژوهش های آینده می توان به این مورد اشاره کرد، به دلیل عدم ارزیابی کینماتیک حرکت حین تماس پاشنه با زمین، بررسی بیشتری روی سرعت های مختلف راه رفتن با کفش ها مختلف تانتاک انجام شود.

ملاحظات اخلاقی:

پروتکل پژوهش حاضر در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، ایران IR.ARUMS.REC.1397.135 بر اساس اعلامیه هلسینکی مورد تصویب قرار گرفت. همه شرکت کنندگان رضایت نامه کتبی را جهت شرکت در پژوهش امضا نمودند.

حمایت مالی:

این پژوهش توسط حمایت مالی دانشگاه محقق اردبیلی انجام شد.

¹ pronation

مشارکت نویسندگان:

تمام نویسندگان در آماده‌سازی این مقاله مشارکت یکسان داشته‌اند.

تضاد منافع: نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تعارض منافی را در

ارتباط با مواد استفاده شده در پژوهش اعلام ندارند.

تقدیر و تشکر

از همه کسانی که ما را در انجام هر چه بهتر این پژوهش یاری نمودند، سپاسگزاریم.

References

1. Begizew DM, Grace JM, van Heerden HJ. Lower-extremity running-related injuries among 10,000-meter long distance runners in Ethiopia. *J Hum Sport Exerc* 2019;14(2). Available from: <http://dx.doi.org/10.14198/jhse.2019.142.09>
2. Besomi M, Leppe J, Mauri-Stecca MV, Hooper TL, Sizer PS. Training volume and previous injury as associated factors for running-related injuries by race distance: a cross-sectional study. *J Hum Sport Exerc* 2019;14(3):549-59.
3. Van Mechelen W. Running injuries. *Sport Med* 1992;14(5):320-35.
4. Fields KB, Sykes JC, Walker KM, Jackson JC. Prevention of running injuries. *Curr Sports Med Rep* 2010;9(3):176-82.
5. van Gent RN, Siem D, van Middelkoop M, van Os AG, Bierma-Zeinstra SMA, Koes BW. Incidence and determinants of lower extremity running injuries in long distance runners: a systematic review. *Br J Sports Med* 2007;41(8):469-80; discussion 480. Available from: <http://dx.doi.org/10.1136/bjism.2006.033548>.
6. Williams DS, McClay IS, Hamill J, Buchanan TS. Lower extremity kinematic and kinetic differences in runners with high and low arches. *J Appl Biomech* 2001;17(2):153-63.
7. Radzak KN, Putnam AM, Tamura K, Hetzler RK, Stickley CD. Asymmetry between lower limbs during rested and fatigued state running gait in healthy individuals. *Gait Posture* 2017;51:268-74.
8. Kujala UM, Taimela S, Antti-Poika I, Orava S, Tuominen R, Myllynen P. Acute injuries in soccer, ice hockey, volleyball, basketball, judo, and karate: analysis of national registry data. *Br Med J* 1995;311(7018):1465-8.
9. Derrick TR, Dereu D, McLean SP. Impacts and kinematic adjustments during an exhaustive run. *Med Sci Sports Exerc* 2002;34(6):998-1002.
10. Logan S, Hunter I, Hopkins JT, Feland JB, Parcell AC. Ground reaction force differences between running shoes, racing flats, and distance spikes in runners. *J Sports Sci Med* 2010;9(1):147.
11. Mizrahi J, Verbitsky O, Isakov E. Fatigue-related loading imbalance on the shank in running: a possible factor in stress fractures. *Ann Biomed Eng* 2000;28(4):463-9.
12. Häkkinen K, Komi PV. Effects of fatigue and recovery on electromyographic and isometric force-and relaxation-time characteristics of human skeletal muscle. *Eur J Appl Physiol* 1986;55(6):588-96.
13. Sasimontonkul S, Bay BK, Pavol MJ. Bone contact forces on the distal tibia during the stance phase of running. *J Biomech* 2007;40(15):3503-9.
14. Watkins J. Structure and function of the musculoskeletal system: *Human Kinetics*; 2009.
15. Johnson F, Leitzl S, Waugh W. The distribution of load across the knee. A comparison of static and dynamic measurements. *J Bone Surg* 1980;62(3):346-9.
16. Witvrouw E, Danneels L, Thijs Y, Cambier D, Bellemans J. Does soccer participation lead to genu varum? *Knee Surg. Sports Traumatol. Arthrosc* 2009;17(4):422-7.
17. Joyce TW, Durban JW, Claridge DE, Dunn CA, Fearnbach H, Parsons KM, et al. Physiological, morphological, and ecological tradeoffs influence vertical habitat use of deep-diving toothed-whales in the Bahamas. *PLoS One* 2017;12(10):e0185113.

18. Vickers NJ. Animal communication: when i'm calling you, will you answer too? *Curr Bio* 2017;27(14):R713-R5.
19. Stief F, Böhm H, Schwirtz A, Dussa CU, Döderlein L. Dynamic loading of the knee and hip joint and compensatory strategies in children and adolescents with varus malalignment. *Gait Posture* 2011;33(3):490-5.
20. Messier SP, Martin DF, Mihalko SL, Ip E, DeVita P, Cannon DW, et al. A 2-year prospective cohort study of overuse running injuries: The runners and injury longitudinal study (TRAILS). *Am J Sports Med* 2018;46(9):2211-21. Available from: <http://dx.doi.org/10.1177/0363546518773755>.
21. Cavanagh PR, LaFortune MA. Ground reaction forces in distance running. *J Biomech* 1980;13(5):397-406.
22. Waryasz GR, McDermott AY. Patellofemoral pain syndrome (PFPS): a systematic review of anatomy and potential risk factors. *Dynamic Med* 2008;7(1):1-14.
23. Libri R, Sabetta E, Stilli S, Andrisano A. The correction of valgus knee by temporary epiphyseal stapling. *Ital J Orthop Traumatol* 1990;16(2):221-8.
24. Destieux C, Gaudreault N, Isner-Horobeti M, Vautravers P. Use of Postural Reconstruction® physiotherapy to treat an adolescent with asymmetric bilateral genu varum and idiopathic scoliosis. *Ann Phys Rehabil* 2013;56(4):312-26.
25. Borg G. Borg's perceived exertion and pain scales: *Human kinetics*; 1998.
26. Livingston LA, Mandigo JL. Bilateral Q angle asymmetry and anterior knee pain syndrome. *Clin Biomech* 1999;14(1):7-13.
27. Jafarnejhadgero A, Ghorbanlou F, Majlesi M. The Effects of a Period of Corrective Exercise Training Program on Running Ground Reaction Forces in Children with Genu Varum: A Trial Study. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2019;17(10):937-50.
28. Jafarnejhadgero A, Alavi-Mehr SM, Granacher U. Effects of anti-pronation shoes on lower limb kinematics and kinetics in female runners with pronated feet: The role of physical fatigue. *PloS One* 2019;14(5):e0216818.
29. Yang P-F, Sanno M, Ganse B, Koy T, Brüggemann G-P, Müller LP, et al. Torsion and antero-posterior bending in the in vivo human tibia loading regimes during walking and running. *PloS One* 2014;9(4):e94525.
30. Jafarnejhadgero AA, Anvari M, Granacher U. Long-term effects of shoe mileage on ground reaction forces and lower limb muscle activities during walking in individuals with genu varus. *Clin Biomech* 2020;73:55-62.
31. Chin WW. Issues and opinion on structural equation modeling [commentary]. *MIS Q* 1998;22(1):vii-xvi.

EFFECT OF AGILITY SHOES ON RUNNING KINETICS IN INDIVIDUALS WITH GENU VARUS BEFORE AND AFTER FATIGUE PROTOCOL

AmirAli Jafarnezhadgero^{1*}, Mitra Zivari Kabir²

Received: 15 November, 2022; Accepted: 08 April, 2023

Abstract

Background & Aim: Genu varus is one of the most common injuries of the lower limb, which affects posture control by creating internal torque on the ankle and foot joints. The complication of Genu varus is accompanied by the biomechanical change of the lower limb during walking and running. The aim of the present study was to evaluate the effect of using agility shoes on running kinetics in individuals with genu varus before and after fatigue protocol.

Methods & Methods: This study was a case-control type. In this study, 14 individuals with genu varus and 15 healthy ones as control aged 20-30 years participate. Using the Bertec Force platform, ground reaction forces were recorded during running before and after the fatigue protocol. The normality of data distribution was confirmed using the Shapiro Wilk test. Two way analysis of variance with repeated measures was used for statistical analysis. All the analyzes were performed at a significance level of 0.05 using SPSS 25 software.

Results: In both groups, the fx_{to} values during the pre-test was larger than that post-test ($p=0.000$). Also, the fy_{hc} values in the pretest was larger than the posttest ($p=0.000$). Moreover, the fy_{po} values in the pretest were larger than the posttest ($p=0.000$).

Conclusion: In general, running kinetics were similar in individuals with genu varus compared with healthy controls before and after fatigue protocol while using agility shoes.

Keywords: Agility Shoes, Fatigue Protocol, Genu Varus, Kinetics, Running

Address: University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

Tel: +984533510801

Email: amiralijafarnezhad@gmail.com

SOURCE: STUD MED SCI 2023; 33(11): 767 ISSN: 2717-008X

Copyright © 2023 Studies in Medical Sciences

This is an open-access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, as long as the original work is properly cited.

¹ Associate Professor, Department of Sport Biomechanics, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran (Corresponding Author)

² MSc in Sport Biomechanics, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran